

Katowice, dnia 7 marca 2024 r.

INFORMACJA Nr 44/2023/EW

w sprawie wypadku zbiorowego (2 wypadki powodujące czasową niezdolność do pracy), zaistniałego w dniu 5 grudnia 2023 r. o godzinie 16⁰², w następstwie wstrząsu górotworu o energii $8 \times 10^3 \text{ J}$, w PGG S.A. Oddział KWK Piast - Ziemowit Ruch Piast w Bieruniu.

Wypadek zaistniał w chodniku badawczym 91025 w pokładzie 209 w partii X na poziomie 650 m. Pokład 209 o grubości od 1,0 m do 5,6 m i nachyleniu około 60°, niemietanowy, zaliczony został do I stopnia zagrożenia tapaniami, klasy A zagrożenia wybuchem pyłu węglowego oraz do I stopnia zagrożenia wodnego. W stropie pokładu 209 zalega warstwa łupku ilastego o grubości do 1,3 m, a następnie warstwy piaskowców różnoziarnistych o grubości od 56 m do 59 m. W spągu wyrobiska zalega iłowiec o grubości od 0,8 m do 1,0 m. Wyrobisko drążone było kombajnem chodnikowym typu R-150 w obudowie z odrzwi typu ŁPP-10/V32/A/I o szerokości 5,5 m i wysokości 4,8 m umieszczanych na stopach stalowych i stawianych co 0,75 m. Odrzwia obudowy stabilizowano rozporami stalowymi dwustronnego działania, a opinkę stropu i ciosów obudowy wykonano z siatek okładzinowych stalowych zaczepowych. Wyrobisko przewietrzane było wentylacją odrębną kombinowaną z zasadniczym lutniociągami tłoczącym.

Do dnia 5 grudnia 2023 r. chodnik badawczy 91025, wydrążono na długości 592,5 m, a do wykonania pozostało około 99 m wyrobiska.

W dniu 5 grudnia 2023r. na zmianie, rozpoczynającej się o godzinie 12⁰⁰, sztygar zmianowy oddziału Zakładu Górniczego Robót Inwestycyjnych w Bieruniu skierował między innymi 5 osobowy zespół górników do przodka chodnika badawczego 91025 w celu drążenia wyrobiska. O godzinie 16⁰², górnicy w przodku drążonego chodnika badawczego 91025 zabudowywali łuk ociosowy odrzwi obudowy chodnikowej po stronie ociosu południowego. Jeden z górników znajdował się na pomoście roboczym kombajnu, a drugi wykonujący te prace przebywał na spągu. W tym czasie nastąpił wstrząs górotworu o energii $8 \times 10^3 \text{ J}$, którego epicentrum zostało zlokalizowane w odległości około 100 m na południowy zachód od przodka drążonego wyrobiska. W wyniku wstrząsu w przodku chodnika badawczego 91025 nastąpiło odspojenie się brył węgla ze stropu i z ociosu, na głębokość około 1,3 m i szerokość około 2,2 m. Opadające bryły węgla i skał uderzyły i przygmiotły górnika znajdującego się na pomoście i górnika stojącego na spągu, powodując u nich obrażenia.

Górnicy zostali uwolnieni spod brył skalnych przez pozostałych pracowników oddziału, a następnie wytransportowani z wyrobiska. Po wyjeździe na powierzchnię w punkcie opatrunkowym lekarz zakładowy udzielił pracownikom pierwszej pomocy medycznej. W opiniach lekarskich nie określono przewidywanego czasu leczenia

poszkodowanych. Poszkodowani zostali przewiezieni do Szpitala Powiatowego w Oświęcimiu oraz do Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Sosnowcu.

W związku z zaistniałym wypadkiem nie prowadzono akcji ratowniczej.

Przyczyną wstrząsu było samoistne wyładowanie energii sprężystej skumulowanej w górotworze.

Przyczyną wypadku zbiorowego było oddziaływanie skutków wstrząsu górotworu o energii $8 \times 10^3 \text{ J}$ na górników w przodku drążonego chodnika badawczego 91025 w pokładzie 209 na poziomie 650 m.

Do zaistnienia wstrząsu mogło przyczynić się:

- prowadzenie robót górniczych w partii X pokładu 209, ograniczonej o północy i południa obszarami, gdzie prowadzono eksploatację systemem ścianowym z zawałem stropu, w wyniku czego powstały krawędzie eksploatacyjne sąsiadujące z siecią uskoków,
- drążenie chodnika badawczego 91025 w pokładzie 209 w sąsiedztwie uskoku Naprzeciwego o rzucie około 70 m.

W związku z zaistniałym zdarzeniem Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach wydał decyzje, w których:

1. Wstrzymał ruch zakładu górniczego PGG S.A. Oddział KWK Piast-Ziemowit Ruch Piast w Bieruniu, w części dotyczącej drążenia chodnika badawczego 91025, w pokładzie 209, w partii X, na poziomie 650 m oraz określił warunki wznowienia ruchu tej części zakładu tj. przeprowadzenie analizy stanu zagrożenia tąpnięciami, w rejonie drążonego chodnika badawczego 91025, w pokładzie 209, w partii X, na poziomie 650 m, przez zespół ds. rozpoznawania i zwalczania zagrożeń powołany przez kierownika ruchu zakładu górniczego w składzie poszerzonym o specjalistów.
2. Nakazał przed rozpoczęciem drążenia chodnika badawczego 91025, w pokładzie 209, w partii X, na poziomie 650 m:
 - ustalić warunki usunięcia skutków wstrząsu w rejonie chodnika badawczego 91025, w pokładzie 209, w partii X, na poziomie 650 m, na zasadach zatwierdzonych przez kierownika ruchu zakładu górniczego,
 - zweryfikować ustalenia „projektu technicznego drążenia wyrobiska korytarzowego w pokładzie 209, partia X, poziom 650 m wraz z technologiami wykonywania robót: Chodnik badawczy 91025” w zakresie skutecznego zabezpieczenia stropu wyrobiska w przypadku występowania pogorszonych warunków górniczo geologicznych.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Katowicach.